53 ปีเกษตร DOA TOGETHER

จดหมายข่าว พลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2 **ขอคุยด้วยคน**
- มะขามป้อมพันธุ์ใหม่ มะขามป้อมพันธุ์ กวก. ตรัง 1

6 **ฉีกซอง**
- เปิดฤดูกาลส่งออกทุเรียน ปี 69 ตลาดเดิมที่ไม่เหมือนเดิม

13 **รายงาน**
- ถั่วเหลือง กวก. เชียงใหม่ 9 ถั่วเหลืองพันธุ์ใหม่ โปรตีนสูง

16 **จากโต๊ะบอกอ**
- "ฟ้า" ซูเปอร์ฟู้ด เกรดพรีเมียม ทานน้อยแต่ได้มาก

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

สแกนเพื่ออ่านออนไลน์

ปีที่ 28 ฉบับที่ 6 ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2569 ISSN 1513-0010

ขอคุยด้วยคน

ชญานุช ตรีพันธ์

มะขามป้อมพันธุ์ใหม่

มะขามป้อมพันธุ์ กวก. ตรัง 1

มะขามป้อม (*Phyllanthus emblica* L.) จัดเป็นสมุนไพรใช้เป็นส่วนประกอบของตำรับยาพื้นบ้านและยาแผนโบราณ ใช้เป็นส่วนผสมยาในตำหรับบัญชียาหลักแห่งชาติมากกว่า 100 ตำหรับ ซึ่งจากแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564 กระทรวงสาธารณสุขจัดให้มะขามป้อมเป็นพืชสมุนไพรนำร่อง (Product Champion) กลุ่มที่ 2 เป็นสมุนไพรที่มีศักยภาพ และต้องการความต่อเนื่องในการพัฒนา 12 รายการ ได้แก่ บัวบก มะขามป้อม ไพล ขิง กระชาย ว่านหางจระเข้ กวาวเครือขาว มะระขี้นก เพชรสังฆาต กระท่อม กัญชง และกัญชา (กลุ่มที่ 1 สมุนไพรที่มีความพร้อมเพื่อการพัฒนาต่อยอด 3 รายการ ได้แก่ ขมิ้นชัน ฟ้าทะลายโจร และกระชายดำ) เนื่องจากมีคุณค่าทางโภชนาการ และสารสำคัญต่าง ๆ ที่มีสรรพคุณทางยา เช่น สารกลุ่มคูมารินส์ (coumarins) ฟลาโวนอยด์ (flavonoids) ไดเทอร์ปีนส์ (diterpenes) แอลคาลอยด์ (alkaloids) แทนนิน (tannin) และมีปริมาณวิตามินซี (ascorbic acid) สูงกว่า 500 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักเนื้อมะขามป้อม 100 กรัม

อย่างไรก็ตามมะขามป้อมที่พบส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมือง หรือพันธุ์ป่า มีผลค่อนข้างเล็ก เนื้อน้อย รสฝาด ไม่เหมาะสำหรับบริโภคสด และแปรรูป แต่มีคุณค่าทางยาสูง (พวงพรรณ และคณะ, 2547) ศูนย์วิจัยพืชสวนตรังจึงปรับปรุงพันธุ์มะขามป้อมสำหรับรับประทานสด และแปรรูป เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภค และตลาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีผลขนาดใหญ่ น้ำหนักผลมากกว่า 25 กรัม สำหรับรับประทานสด และแปรรูป เหมาะสำหรับปลูกในภาคใต้

การรวบรวม และคัดเลือกพันธุ์

โดยปี 2559 รวบรวมต้นมะขามป้อมที่มีลักษณะดี เช่น ผลขนาดใหญ่ ติดผลดก และทวาย จากแหล่งปลูกต่าง ๆ 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ปราจีนบุรี จันทบุรี ราชบุรี ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และยะลา คัดเลือกเบื้องต้นได้ 49 สายพันธุ์

จากนั้นปี 2560 ติดตามการให้ผลผลิตและคุณภาพของต้นคัดเลือก พร้อมนำมาขยายพันธุ์ด้วยการเสียบยอด พิจารณาความสามารถในการขยายพันธุ์ และการเจริญเติบโต คัดเลือกสายพันธุ์ที่เจริญเติบโตดี สม่ำเสมอ ผลมีขนาดใหญ่ น้ำหนักผลมากกว่า 25 กรัม และให้ผลผลิตสูง ไว้ 9 สายพันธุ์ ได้แก่ KRI 55-02, KRI 58-05, KRI 59-02, KRI 59-03, KRI 59-04, KRI 59-09, KRI 59-06, RBR 59-01 และ NST 59-01

การเปรียบเทียบพันธุ์

ปี 2561-2565 ปลูกเปรียบเทียบสายพันธุ์ที่คัดเลือก (9 สายพันธุ์) ร่วมกับพันธุ์แอปเปิลอนุชา (เปรียบเทียบ) วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design: RCBD) จำนวน 3 ซ้ำ ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง พบว่า มะขามป้อมสายพันธุ์ KRI 55-02 คัดเลือกจากแปลงเกษตรกร ที่บ้านโกรกตารอด ตำบลหนองตากยา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 2.5 ปี ให้ผลขนาดใหญ่ ปริมาณผลผลิตสูง และเมื่อนำมาแปรรูปแบบแช่อิ่ม เกษตรกร และผู้เกี่ยวข้องให้ความพึงพอใจสูง

จึงขอรับรองพันธุ์ ตั้งชื่อ **“มะขามป้อมพันธุ์ กวก. ตรัง 1” (Emblica DOA Trang 6)** คณะกรรมการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร รับรองให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2568

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตเฉลี่ย 41.89 กิโลกรัมต่อต้น (อายุ 4 ปีหลังปลูก) สูงกว่าพันธุ์แอปเปิลอนุชา ร้อยละ 20.17
2. ขนาดผล 44.49 มิลลิเมตร ใหญ่กว่าพันธุ์แอปเปิลอนุชา ร้อยละ 21.85
3. น้ำหนักผล 33.25 กรัม มากกว่าพันธุ์แอปเปิลอนุชา ร้อยละ 3.29
4. น้ำหนักเนื้อ 30.49 กรัม มากกว่าพันธุ์แอปเปิลอนุชา ร้อยละ 2.94
5. วิตามินซี 9.09 มิลลิกรัม มากกว่าพันธุ์แอปเปิลอนุชา ร้อยละ 7.45

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 8-20 เมตร เปลือกสีเทาอมน้ำตาลอ่อน ผิวค่อนข้างเรียบ หรือแตกเป็นร่องตามความยาวของลำต้น เรือนยอดรูปร่ม แผ่กว้าง ปลายลู่ลง

ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก เรียงตัวหนาแน่นตามกิ่งก้าน ใบประกอบออกเรียงสลับกัน ใบย่อยเล็กขอบใบขนานกันเรียบ ปลายใบมน โคนใบมนแคบเข้าหาก้านใบ ใบสีเขียว

ดอก ดอกเล็กมากสีขาว หรือขาวนวล ออกรวมกันเป็นกระจุกตามง่ามใบ การออกดอกตามข้อใบของกิ่งแก่ เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศ ดอกเพศผู้ และเพศเมียแยกอยู่คนละดอกในต้นเดียวกัน

ผล รูปทรงท้อ ผิวเกลี้ยง ผลสดผิวสีเขียวอ่อน เนื้อกรอบ รสเปรี้ยว ความฝาดน้อย ไม่มีเส้นใย เปลือกหุ้มเมล็ดแข็งสีน้ำตาล มีสันตามยาว 6 สัน ภายในมี 6 เมล็ด

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทุกจังหวัดในภาคใต้ ในดินร่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์ อุณหภูมิ 27-33 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 50-80 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณน้ำฝน 1,100–2,000 มิลลิเมตรต่อปี

ข้อควรระวัง

1. ควรมีการค้ำกิ่ง หรือสร้างคอกไม้ และมีการตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวทุกครั้ง เพื่อป้องกันต้นโค่นล้ม และกิ่งหัก
2. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นอย่างสม่ำเสมอช่วยป้องกันหนอนเจาะลำต้น หรือหนอนกินเปลือกเข้าทำลาย
3. หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่น้ำท่วมขัง

ความพร้อมของพันธุ์

สามารถผลิตต้นกล้าเสียบยอดได้อย่างน้อย 500 ต้นต่อปี เกษตรกรที่สนใจสามารถติดต่อได้ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง โทรศัพท์ 06 3227 6250

ลักษณะใบ

เมล็ด

ช่อดอก

ลักษณะผล

เอกสารอ้างอิง

กรมการแพทย์แผนไทย. 2566. สมุนไพร *Herbal Champions 15 รายการ*. แหล่งข้อมูล : https://www.pptvhd36.com. สืบค้นเมื่อ (วันที่ 22 มีนาคม 2566)

พวงพรรณ ยงรัตนา สุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ และปทุม บุญนะฤธี. 2547. ชีพลักษณ์ ลักษณะดอกและผล และความสำเร็จการสืบพันธุ์ของไม้มะขามป้อม.16 หน้า.ใน : เอกสารวิชาการ กลุ่มงานวนวัฒนวิจัย สำนักวิจัยการจัดการป่าไม้และผลิตผลป่าไม้ กรมป่าไม้.

Thomas M. B., S. K. Sharma, L. Singh. 2013. Perspectives of Amla – A wonder herb. Journal of Drug Discovery and Therapeutics 1 (9): 59-64.

ฉีกซอง

อังคณา สุวรรณกูฏ

เปิดฤดูกาลส่งออกทุเรียน ปี 69 ตลาดเดิมที่ไม่เหมือนเดิม

ราวปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศให้ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูร้อนอย่างเป็นทางการ เป็นฤดูร้อนที่ร้อนแรง ร้อนไหม้ ร้อนแตกต่างไปจากฤดูร้อนเดิม ๆ ที่เคยผ่านมา อาจเป็นด้วยการปลดปล่อยมลพิษในรูปแบบต่าง ๆ จากผลแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ การขยายตัวของสังคมเมือง การลดลงของพื้นที่สีเขียว การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกจากพฤติกรรมของมนุษย์ และความร่วมมือระหว่างประเทศที่ไม่มีจริง ในขณะที่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของมนุษย์บนโลกใบนี้มีอยู่จริง ในวันที่เขียนต้นฉบับ เป็นวันที่สหรัฐอเมริกา อิสราเอล และอิหร่าน ยังเปิดศึกโจมตีกัน และความเดือดร้อนขยายผลออกมาแทบจะทุกพื้นที่ทั่วโลก มากบ้างน้อยบ้างตามแต่สภาวะการพึ่งพิงเส้นทางการสัญจร และแหล่งพลังงานในพื้นที่ตะวันออกกลาง ความดีงามบนโลกใบนี้ถูกลดทอนด้วยผลประโยชน์ที่ขัดกัน คำว่า *สภาวะโลกไร้ระเบียบ* เริ่มปรากฏชัดเจนเป็นลำดับ

เมื่อย้อนกลับมายังฤดูร้อนของเมืองไทย แม้ว่าอากาศจะร้อน แต่ความดีงามในฤดูร้อนยังคงมีให้เห็น ที่ชัดเจน คือ ฤดูร้อนเป็นฤดูแห่งการบริโภคผลไม้เมืองร้อนสำหรับผู้ที่หลงรักผลไม้ ชอบรสชาติแบบใดมีให้ได้เลือกสรร ไม่ว่าจะเป็น มะยงชิด มะพร้าวน้ำหอม กล้วยนานาชนิด ชมพู่หลากพันธุ์ ทุเรียน มังคุด ส้มโอ มะม่วงหลากพันธุ์ และผลไม้อื่น ๆ อีกมาก โดยผลไม้เมืองร้อนที่เป็นราชาแห่งผลไม้ คือ **“ทุเรียน”** ยังคงเป็นผลไม้เป้าหมายสำหรับชาวสวนที่คาดหวังว่า จะสามารถทำเงินได้จากการส่งออกในปีนี้ โดยตลาดจีนยังคงเป็นตลาดหลักของทุเรียนไทยในปัจจุบัน และในสถานการณ์ที่ประเทศผู้ซื้อมีตัวเลือกมากขึ้น ทุเรียนส่งออกปีนี้ จะเป็นอย่างไร **“ฉีกซอง”** ขอนำท่านผู้อ่านไปติดตามสถานการณ์ของทุเรียนไทยในฤดูกาลนี้ เป็นอย่างไร โปรดติดตาม

ทุเรียนไทยในจีนที่ผ่านมา

จากข้อมูลของ ดร.นพรัตน์ บัวหอม กงสุลฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ให้ข้อมูลการนำเข้าทุเรียนผลสดจากประเทศต่าง ๆ ของจีน ในปี 2567-2568 พบว่า จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนผลสดจากประเทศต่าง ๆ รวม 6 ประเทศ คือ ไทย เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และ สปป.ลาว โดย สปป.ลาว เป็นประเทศล่าสุดที่ได้รับอนุญาตในปี 2568 ซึ่งยังไม่มีการส่งออกไปจีน ดังนั้น ข้อมูลปี 2567-2568 จึงมีเพียง 5 ประเทศเท่านั้น และไทยยังครองอันดับ 1 ถึงแม้ว่าในปี 2568 ปริมาณการส่งออกจากเวียดนามไปจีนจะสูงมากกว่าการส่งออกของไทย แต่มูลค่าการส่งออกของไทยยังสูงกว่าของเวียดนาม

ในปี 2567 ไทยมีปริมาณการส่งออกทุเรียนผลสดรวม 809,704 ตัน คิดเป็นร้อยละ 51.90 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของจีน มูลค่ารวมประมาณ 4,016 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในขณะที่เวียดนามส่งออกรวม 736,397 ตัน คิดเป็นร้อยละ 47.21 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของจีน มูลค่ารวม 2,941 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนปี 2568 ไทยส่งออกรวม 920,749 ตัน คิดเป็นร้อยละ 49.29 มูลค่ารวม 3,998 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยในปีดังกล่าวเวียดนามส่งออกรวม 941,004 ตัน คิดเป็นร้อยละ 50.37 มูลค่ารวม 3,444 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

สำหรับอีก 3 ประเทศที่เหลือ ปริมาณการนำเข้าในปี 2567 และ 2568 คิดเป็นสัดส่วนรวมไม่ถึงร้อยละ 1 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของจีน โดยปริมาณการนำเข้าจากฟิลิปปินส์อยู่ในอันดับ 3 ปี 2567 มีการนำเข้าจากฟิลิปปินส์ราว 13,376 ตัน มูลค่ารวม 32 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนปี 2568 ลดลงเหลือเพียง 3,064 ตัน มูลค่ารวม 3.29 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในขณะที่มาเลเซียอยู่ในอันดับ 4 ปี 2567 นำเข้ารวม 350 ตัน มูลค่ารวม 5.68 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และปี 2568 เพิ่มเป็น 3,041 ตัน มูลค่ารวม 37 ล้านเหรียญสหรัฐฯ สำหรับกัมพูชาเริ่มมีการนำเข้าครั้งแรกในปี

2568 ปริมาณการนำเข้ารวม 145 ตัน มูลค่ารวม 0.41 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งคงต้องติดตามกันต่อว่า ในปี 2569 นี้ ทุเรียนผลสดจากกัมพูชา และ สปป.ลาว จะสามารถส่งออกไปยังจีนได้มากน้อยเท่าใด ในภาพรวมแล้วปริมาณการนำเข้าทุเรียนผลสดของจีนในปี 2567 อยู่ที่ราว 1,559,827 ตัน มูลค่ารวม 6,995 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และปี 2567 ปริมาณการนำเข้ารวม 1,868,004 ตัน มูลค่ารวม 7,488 ล้านเหรียญสหรัฐฯ คาดว่าในปี 2569 ปริมาณการนำเข้าในภาพรวมน่าจะไม่แตกต่างไปจากนี้มากนัก

เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนที่ตลาดเจียงหนาน นครกว่างโจ่ว ระหว่างปี 2567-2568 พบว่า ราคาขายส่งเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน และราคาเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคมโดยประมาณ ซึ่งราคาเฉลี่ยของปี 2567 อยู่ที่ 46.22 หยวน/กิโลกรัม ส่วนปี 2568 อยู่ที่ 40.63 หยวน/กิโลกรัม ลดลงจากปี 2567 ประมาณร้อยละ 12.09 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เมื่อจีนเปิดตลาดให้มีการนำเข้าจากประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อกิโลกรัมลดลงตามไปด้วย ในมุมหนึ่งนับว่าเป็นเรื่องธรรมดาตามกลไกตลาด แต่ในฐานะผู้ส่งออก และเกษตรกรผู้ผลิตคงต้องคิดหนักว่า ต้องทำอย่างไรเพื่อให้ทุเรียนผลสดจากเมืองไทยยังคงครองใจผู้บริโภคชาวจีน ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย

สำหรับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของจีน พบว่า ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิม โดยมีการตรวจสอบเอกสาร ฉลาก บรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในพิธีสารฯ ซึ่งประเด็นเรื่องฉลากเป็นประเด็นที่ยังคงพบปัญหา ณ ด่านนำเข้าของจีน ซึ่งประเด็นดังกล่าวไม่ควรเกิดขึ้น เพราะหากผู้ส่งออกของไทยตรวจสอบให้ถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่โรงคัดบรรจุ ประเด็นดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นเลย สำหรับการตรวจสอบศัตรูพืช พบว่า ในปี 2568 มีการตรวจพบศัตรูพืชกักกัน 3 ชนิด คือ เพลี้ยแป้งชนิด *Planococcus lilacinus* (ศัตรูพืชกักกัน ลำดับที่ 120 ของจีน) เพลี้ยแป้งชนิด *Planococcus minor* (ศัตรูพืชกักกัน ลำดับที่ 121 ของจีน) และหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน *Mudaria* spp. (ศัตรูพืชกักกัน ลำดับที่ 104 ของจีน) ซึ่งการสุ่มตรวจศัตรูพืชจะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการสุ่มตรวจ ดังนั้น จึงอาจมีบางตู้ที่ไม่ถูกสุ่มได้ ทั้งนี้ หากตรวจพบเพลี้ยแป้งจะถูกสั่งให้รมด้วยสารรมเมทิลโบรไมด์ แต่หากตรวจพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนจะถูกสั่งให้ส่งกลับ หรือทำลายแทน

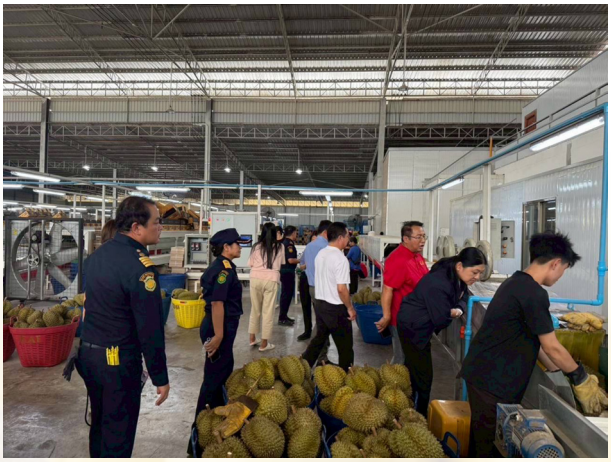

ส่วนการสุ่มตรวจสอบสารตกค้างและ/หรือโลหะหนัก ด่านนำเข้าของจีนจะใช้ระบบการสุ่มตรวจเช่นเดียวกับการตรวจสอบศัตรูพืช กรณีของแคตเมียมจะต้องไม่พบเกิดกว่าค่า MRL โดยกำหนดค่า MRL ไว้ที่ 0.05 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ดังนั้นระยะเวลาการตรวจวิเคราะห์จึงขึ้นกับชนิดของสารตกค้างและ/หรือโลหะหนักชนิดใด ปริมาณตู้สินค้าที่เข้ามา และเวลาที่ตู้สินค้าเข้ามาถึงที่ด่าน โดยระหว่างรอผลการวิเคราะห์สามารถขออนุญาตนำตู้สินค้าออกจากด่านได้ แต่ไม่สามารถนำสินค้าออกไปจำหน่ายได้จนกว่าจะทราบผล หากผลไม่ผ่านจะถูกสั่งให้ทำลาย หรือส่งกลับ ส่วนการสุ่มตรวจสาร Basic Yellow 2 หรือ BY2 ทางจีนจะดำเนินการสุ่มตรวจตามมาตรฐานโรงคัดบรรจุ หรือมาตรการจัดเกรดโรงคัดบรรจุ ระหว่างรอผลการตรวจจะไม่สามารถนำตู้สินค้าออกจากด่านได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์จะใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน หากผลการตรวจสอบไม่พบจึงจะสามารถนำออกจากด่าน และหากตรวจพบจะถูกสั่งให้ส่งกลับ หรือทำลาย กรณีที่ตรวจสอบพบ ไม่ว่าการตรวจสอบประเด็นใดก็ตาม ทางการจีนจะแจ้งกลับมายังไทย และระงับสวน และโรงคัดบรรจุนั้น ๆ แล้วแต่กรณีไป ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรในการดำเนินการต่อไป

สถานการณ์ทุเรียนไทย

จากข้อมูลของคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2569 ที่ผ่านมา พบว่า มีการประมาณการผลผลิตทุเรียนภาคตะวันออกในปี 2569 โดยผลผลิตรวมประมาณ 1,061,308 ตัน จากพื้นที่ให้ผลผลิตรวม 563,978 ไร่ ตัวเลขดังกล่าวเฉพาะของภาคตะวันออกซึ่งไม่รวมผลผลิตทุเรียนภาคใต้ที่จะออกภายหลัง สามารถจำแนกเป็นพื้นที่จันทบุรี 695,532 ตัน ตราด 141,954 ตัน และระยอง 223,812 ตัน ผลผลิตจำนวนดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปี 2568 ประมาณร้อยละ 21.75 โดยผลผลิตดังกล่าว จะถูกนำเข้าไปสู่การกระจายผลผลิตในประเทศราว 193,764 ตัน กระบวนการแปรรูปราว 70,202 ตัน และส่งออกราว 607,695 ตัน ดังนั้น คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณผลผลิตส่วนเกินราว 189,616 ตัน นับว่าเป็นปริมาณไม่น้อย ซึ่งช่วงเวลาที่ผลผลิตทุเรียนจะออกมากที่สุดประมาณการไว้ในช่วงเดือนพฤษภาคม–มิถุนายน 2569 ผลผลิตรวมทั้งสองเดือนราว 703,188 ตัน โดยแยกเป็นเดือนพฤษภาคม 418,907 ตัน และเดือนมิถุนายน 284,281 ตัน ในขณะที่เดือนเมษายนมีผลผลิตรวม 275,809 ตัน เป็นช่วงเวลา 3 เดือนของผลผลิตทุเรียนภาคตะวันออกโดยแท้จริง

การควบคุมคุณภาพความสุกแก่ของทุเรียนในพื้นที่ภาคตะวันออก กำหนดผ่านวันเก็บเกี่ยวของทุเรียนแต่ละสายพันธุ์ ซึ่งจะแตกต่างกันออกไป สำหรับจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งผลิตทุเรียนหลักของภาคตะวันออก จากข้อมูลของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี พบว่า ในปีการผลิต 2569 มีการปรับเปลี่ยนวันเก็บเกี่ยวของทุเรียนแต่ละสายพันธุ์โดยพิจารณาจากหลายองค์ประกอบ ปัจจัยสำคัญ คือ ความแปรปรวนของสภาพดินฟ้าอากาศ โดยกำหนดวันเก็บเกี่ยว ดังนี้ พันธุ์กระดุม วันที่ 20 มีนาคม 2569 พันธุ์ชะนี/พันธุ์พวงมณี วันที่ 10 เมษายน 2569 และพันธุ์หมอนทอง/ก้านยาว วันที่ 20 เมษายน 2569 ทุเรียนที่เก็บก่อนวันเก็บเกี่ยวจะต้องผ่านการทดสอบความสุกแก่ของทุเรียนก่อนเสมอ และข้อมูลในส่วนของล้งทุเรียนพบว่ามีจำนวนโรงคัดบรรจุทุเรียนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร ตามฐานข้อมูลโรงงานผลิตสินค้าพืชของกรมวิชาการเกษตรเฉพาะทุเรียนในพื้นที่ภาคตะวันออก ปี 2569 มีจำนวนทั้งสิ้น 903 แห่ง โดยอยู่พื้นที่จังหวัดจันทบุรี 842 แห่ง ระยอง 35 แห่ง ตราด 16 แห่ง ฉะเชิงเทรา 4 แห่ง สระแก้ว และชลบุรี จังหวัดละ 3 แห่ง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน หากช่วงเวลาก่อนการเก็บเกี่ยวเกิดพายุฤดูร้อน มีฝนตกหนัก มีโอกาสเป็นไปได้ว่าผลผลิตทุเรียนที่คาดว่า จะเก็บเกี่ยวได้อาจเกิดความเสียหาย ทำให้ผลผลิตที่คาดว่า จะได้รับลดลงไปจากค่าที่ประมาณการก็เป็นได้

แนวทางการบริหารจัดการกำหนดมาตรการเร่งด่วนไว้ 4 มาตรการ คือ (1) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกตลาดสินค้าผลไม้ และขยายตลาดการค้ากับประเทศคู่ค้าใหม่ (2) มาตรการส่งเสริมการบริโภค และการกระจายผลผลิตภายในประเทศ (3) มาตรการกำกับดูแลราคา และตรวจสอบการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของโรงคัดบรรจุเพื่อเสถียรภาพราคา และ (4) มาตรการป้องกัน ควบคุม กำกับคุณภาพ มาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช โดยการจัดงานรณรงค์ป้องปรามทุเรียนด้อยคุณภาพออกสู่ตลาด การให้บริการตรวจก่อนตัด สร้างความตระหนักรู้ด้านสุขอนามัยพืช ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีบทบาทสำคัญในมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชดังกล่าว

ระเบียบการส่งออกทุเรียนไปจีน

กระบวนการตรวจสอบทุเรียนผลสดส่งออกไปจีน ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร มุ่งเน้นไปที่สุขอนามัยและสุขอนามัยพืชตามข้อกำหนดของจีน ซึ่งสอดคล้องกับพิธีสารความตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรค แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและการตรวจสอบสำหรับสินค้าผลไม้เมืองร้อนที่ส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน, พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออก และนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สาม, ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ พ.ศ. 2551, ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขอใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลไม้ส่งออกจากราชอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2567, ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนเป็นผู้ส่งผลทุเรียนสดออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 และประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการควบคุมการปนเปื้อนสารห้ามใช้ในทุเรียนผลสดส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2568 ซึ่งในส่วนของโรงคัดบรรจุทุเรียนผลสดต้องเป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักปฏิบัติในการตรวจและรับผลทุเรียนสำหรับโรงรวบรวมและคัดบรรจุ (มกษ. 9070-2566)

หากจะสรุปโดยหลักการแล้ว ทุเรียนผลสดที่ส่งออกไปจากไทย ต้องมาจากสวนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร และสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือ GACC ผ่านการคัดบรรจุจากโรงคัดบรรจุที่ขึ้นทะเบียนจากสองหน่วยงานเช่นกัน โดยโรงคัดบรรจุต้องได้มาตรฐาน GMP เป็นไปตามมาตรฐาน มกษ. 9070-2566 ในขณะที่ผลทุเรียนต้องมาจากแปลงที่ได้มาตรฐาน GAP ปราศจากศัตรูพืชกักกันที่จีนเป็นกังวล และสิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ ได้รับการรับรองโลหะหนัก/สารตกค้าง/BY2 ตามเกณฑ์ที่กำหนด ติดสติกเกอร์ขั้วผลโดยมีรายละเอียดตามที่กำหนด และต้องบรรจุในบรรจุภัณฑ์ใหม่ สะอาด อยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ หรือตู้ควบคุมอุณหภูมิระหว่างการขนส่ง หรือการเคลื่อนย้าย ฉลากบนบรรจุภัณฑ์จะต้องระบุชื่อผลไม้ ประเทศต้นกำเนิด หมายเลขทะเบียนของสวนผลไม้ หมายเลขลงทะเบียนของโรงคัดบรรจุ และข้อความ “Export to The People’s Republic of China” และต้องได้รับการตรวจสอบรับรองว่า

ปลอดจากศัตรูพืชจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งจะออกใบรับรองสุขอนามัยพืชเมื่อทุเรียนเป็นไปตามเงื่อนไข โดยในใบรับรองสุขอนามัยพืชระบุข้อความ “This Fruit is in compliance with the Protocol on the Inspection and Quarantine Requirements for Exportation and importation of Fruits between Thailand and China through the Territories of the Third Countries.” กรณีการขนส่งทางบกผ่านประเทศที่สาม พนักงานเจ้าหน้าที่ด่านตรวจพืชจะต้องทำการปิดผนึกตู้สินค้า ระบุหมายเลขตู้สินค้าและหมายเลขกำกับการปิดผนึกตู้สินค้าในใบรับรองสุขอนามัยพืชที่มีผลบังคับใช้ 10 วัน ก่อนที่ผลไม้จะมาถึงจุดนำเข้าของจีน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ด่านตรวจพืช ณ จุดส่งออกจะต้องส่งสำเนาใบรับรองสุขอนามัยพืช ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือผ่านระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ให้กับด่านนำเข้าของจีนเพื่อใช้ประกอบการตรวจนำเข้า โดยด่านนำเข้าของจีนจะใช้ระบบสุ่มตรวจตามที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งหมดนี้คือ ระบบการตรวจส่งออกของไทยและระบบตรวจนำเข้าของจีน ซึ่งให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบย้อนกลับ และการรักษามาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สร้างความมั่นใจต่อประเทศผู้นำเข้าในเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ และความปลอดภัยต่อการบริโภคไปพร้อมกัน ไม่นับถึงรสชาติ และภาพลักษณ์ของทุเรียนไทยทุเรียนคุณภาพในตลาดจีนมายาวนานกว่า 20 ปี

ท่ามกลางระบบการค้าทุเรียนที่หลายฝ่ายเป็นกังวล ผู้บริโภคชาวจีนมีทางเลือกในการบริโภคทุเรียนได้จากหลายแหล่ง ทุเรียนไทยในฤดูกาลที่จะมาถึงนี้จะสามารถยืนหยัดในตลาดจีนได้หรือไม่ ขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตั้งแต่ชาวสวนทุเรียน สายตัด โรงคัดบรรจุ หรือล้ง ผู้ส่งออก ตัวแทนผู้ส่งออก รถขนส่ง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นกรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ หรือกรมศุลกากร มีความพร้อม และความมุ่งหวังในการรักษาคุณภาพ และมาตรฐานทุเรียนไทยอย่างไร

การเป็นที่หนึ่งว่ายากแล้ว
การรักษาตำแหน่งที่หนึ่งไว้ให้ได้
ยากยิ่งกว่า ชีวิตไม่มีง่าย

(ขอบคุณ : ดร.นพรัตน์ บัวหอม กงสุลฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร ด่านตรวจพืชจันทบุรี สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร/ข้อมูล-ภาพ)

พบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อังคณา

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลิใบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

รายงาน

รัชนี โสภา

ถั่วเหลือง กวก. เชียงใหม่ 9 ถั่วเหลืองพันธุ์ใหม่ โปรตีนสูง

ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีโปรตีน 36-40% มีน้ำมัน 18-20% นอกจากจะมีคุณค่าทางโภชนาการสูงแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายรูปแบบ เช่น การสกัดน้ำมัน อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และผลิตภัณฑ์อาหาร

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ ปี 2566/67 มีพื้นที่ปลูกรวม 10,687 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 3,382 ตัน ซึ่งการปลูกถั่วเหลืองในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นการผลิตเชิงวัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจชุมชนมากกว่าเชิงการค้า ผลผลิตถั่วเหลืองจะขายให้แก่ผู้รับซื้อส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งจะเก็บไว้สำหรับแปรรูปเป็นอาหารในครัวเรือน ได้แก่ ถั่วเน่าซา ถั่วเน่าแข็บ ถั่วเน่าทรงเครื่อง น้ำเต้าหู้ และถั่วเหลืองคั่ว เกษตรกรนิยมปลูกถั่วเหลืองพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์จากส่วนราชการ ได้แก่ พันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 2 กวก. สุโขทัย 3 และ กวก. เชียงใหม่ 60

พันธุ์พื้นเมืองที่เกษตรกรใช้ปลูกส่วนใหญ่พบปัญหาด้านความไม่สม่ำเสมอ เช่น การเจริญเติบโตไม่ทอดยอด กึ่งทอดยอด หรือทอดยอดออกดอก และสุกแก่ไม่พร้อมกัน เกษตรกรมักรอให้ฝักสุกแก่ทั้งหมดก่อนจึงเก็บเกี่ยว ทำให้มีปริมาณ และคุณภาพของผลผลิตต่ำ แต่พันธุ์พื้นเมืองเป็นพันธุ์ที่ปรับตัว และเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และฝักไม่แตกเมื่อแห้ง ในขณะที่พันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 60 จากการปลูกทดสอบ พบว่า เกษตรกรไม่ยอมรับพันธุ์ เนื่องจากไม่สามารถทิ้งต้นแห้งไว้ในแปลงได้นานเกินกว่า 1 สัปดาห์ เพราะฝักจะเริ่มแตก เมล็ดพันธุ์เสื่อมความงอกเร็วกว่าพันธุ์ตาแดง ไม่สามารถเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิปกติข้ามปีได้ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เมื่อนำไปแปรรูปเป็นอาหารในครัวเรือน

ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน จึงรวบรวม และคัดเลือกถั่วเหลืองพันธุ์พื้นเมืองสำหรับปลูกในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กว่าจะเป็นถั่วเหลือง กวก. เชียงใหม่ 9

ดำเนินการรวบรวมถั่วเหลือง 600 ต้น จากแปลงเกษตรกร 20 แปลง เมื่อปี 2550 คัดเลือกเบื้องต้นไว้ 78 สายพันธุ์ โดยพิจารณาจากต้นที่มีการเจริญเติบโตแบบกึ่งทอดยอด ความสูงต้นไม่เกิน 90 เซนติเมตร มีจำนวนฝักต่อต้นไม่น้อยกว่า 60 ฝัก จากนั้นในปี 2551-2552 ทำการปลูกคัดเลือกตามแผนการคัดเลือก แบบต้นต่อแถว (plant to rows) จำนวน 4 รอบ โดยคัดเลือกจากต้นที่มีอายุเก็บเกี่ยวไม่เกิน 105 วันหลังงอก และให้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 150 กิโลกรัมต่อไร่ คัดเลือกไว้ 17 สายพันธุ์ และนำเข้าประเมินผลผลิตในปี 2553 และปี 2559-2561 โดยใช้พันธุ์ตาแดงเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ในทุกขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์มีการปลูก และดูแลรักษาถั่วเหลือง คือ ใช้ระยะปลูก 50x50 เซนติเมตร หลุมละ 3 ต้น พ่นสารเคมีคุมวัชพืช ใส่ปุ๋ยเคมีเกรด 12-24-12 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ โรยข้างแถวพร้อมพูนโคนต้นเมื่อถั่วเหลืองอายุ 20-25 วันหลังงอก พ่นสารเคมีกำจัดโรคแมลง เมื่อตรวจพบโรค แมลงศัตรูพืช และกำจัดวัชพืชตามความจำเป็น ทำการบันทึกข้อมูล ได้แก่ วันปลูก วันงอก วันออกดอก วันเก็บเกี่ยว ลักษณะทางการเกษตร ได้แก่ ความสูง จำนวนข้อ จำนวนกิ่ง อายุออกดอก อายุเก็บเกี่ยว ผลผลิต และองค์ประกอบของผลผลิต

ดำเนินการเปรียบเทียบเบื้องต้นเมื่อปี 2553 วางแผนการทดลองแบบบล็อกสุ่มสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design: RCB) มี 2 ซ้ำ กรรมวิธี ได้แก่ ถั่วเหลือง 17 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์ตาแดง ขนาดแปลงย่อย 3x5 เมตร แต่ละแปลงมี 6 แถว แถวยาว 5 เมตร พื้นที่เก็บเกี่ยวขนาด 2x4 เมตร ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ในช่วงแล้ง (ธันวาคม-มีนาคม) และฤดูฝน

เปรียบเทียบมาตรฐานเมื่อปี 2559 วางแผนการทดลองแบบบล็อกสุ่มสมบูรณ์ มี 3 ซ้ำ กรรมวิธี ได้แก่ ถั่วเหลือง 8 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์ตาแดง ขนาดแปลงย่อย 5x7 เมตร แต่ละแปลงมี 10 แถว แถวยาว 7 เมตร พื้นที่เก็บเกี่ยวขนาด 4x6 เมตร ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน และไร่เกษตรกรในฤดูฝน

ในปี 2560-2561 ดำเนินการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรช่วงฤดูฝน วางแผนการทดลองแบบบล็อกสุ่มสมบูรณ์ มี 5 ซ้ำ กรรมวิธี ได้แก่ ถั่วเหลือง 3 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์ตาแดง ขนาดแปลงย่อย 7x10 เมตร แต่ละแปลงมี 14 แถว แถวยาว 10 เมตร พื้นที่เก็บเกี่ยวขนาด 6x9 เมตร

จากการดำเนินการ พบว่า สายพันธุ์ MHS6 มีความสม่ำเสมอ และให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ตาแดง โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 254 กิโลกรัมต่อไร่ มีอายุเก็บเกี่ยว 96 วันหลังงอก ต้นมีความสูงประมาณ 51.9 เซนติเมตร มีจำนวนฝักต่อต้นเฉลี่ย 60 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝักเฉลี่ย 1.69 เมล็ด ปริมาณโปรตีนในเมล็ดร้อยละ 39.23 โดยน้ำหนักแห้ง ปริมาณน้ำมันร้อยละ 19.52 โดยน้ำหนักแห้ง รูปแบบการเจริญเติบโตเป็นแบบกึ่งทอดยอด ใบมีสีเขียว กลีบดอกสีม่วงขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล เปลือกเมล็ดสีเหลืองขั้วเมล็ดสีน้ำตาล เปลือกเมล็ดมีความมัน เมล็ดรูปร่างค่อนข้างกลม ควรปลูกในพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองสภาพไร่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และควรระวังการปลูกในฤดูฝน โดยปลูกในเดือนมิถุนายน และเก็บเกี่ยวในสัปดาห์ที่ 3 หรือ 4 ของเดือนตุลาคม เพื่อลดความเสียหายของผลผลิต

ถั่วเหลืองสายพันธุ์ MHS6 ได้รับการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อว่า ***ถั่วเหลืองพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 9*** เกษตรกร หรือผู้ที่สนใจสามารถติดต่อขอซื้อเมล็ดพันธุ์จำหน่าย หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร

ข้อมูล/ภาพประกอบ
ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

"ผำ" ซูเปอร์ฟู้ด เกรดพรีเมียมทานน้อยแต่ได้มาก

จดหมายข่าวผลิใบฯ ฉบับต้อนรับเดือนมีนาคมหากไม่เกาะติดสถานการณ์สงครามความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางที่ยืดเยื้อกันมาตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์จนถึงปัจจุบัน (เสียงในหัว) บอกว่าคงไม่ได้แล้ว เพราะสงครามระดับโลกนี้ทำให้เกิดภาวะวิกฤตพลังงานที่รุนแรงส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันทั้งราคาน้ำมันที่ทะยานพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์บานปลายไปถึงสินค้าอุปโภคบริโภคที่ขยับราคาขึ้นตามไปด้วย **เพราะฉะนั้นสิ่งที่แก้ปัญหาได้ตรงจุดที่สุดในเวลานี้คือประชาชนคนไทยทุกคนต้องร่วมด้วยช่วยกันประหยัดพลังงาน แนวทางนี้แม้จะดูเรียบง่ายแต่เมื่อรวมกันทั้งประเทศจะช่วยลดความต้องการใช้พลังงานของประเทศได้อย่างมหาศาลเลยทีเดียว**

พักเรื่องสงครามหนัก ๆ มาเกาะติดเรื่องเบา ๆ เกี่ยวกับ**เทรนด์อาหารเพื่อสุขภาพหรือซูเปอร์ฟู้ด** เอาใจสายสุขภาพกันบ้าง **ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีพืชพื้นบ้านอย่าง "ผำ" พืชน้ำขนาดจิ๋วที่อุดมด้วยโปรตีนติดอันดับซูเปอร์ฟู้ดอยู่ด้วยอย่างแน่นอน เพราะพืชชนิดนี้แม้จะมีขนาดเล็ก แต่กลับมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างน่าทึ่ง โดยเฉพาะในด้านโปรตีนและวิตามินที่จำเป็นต่อร่างกาย** ส่งผลให้ผำเป็นพืชที่ได้รับความสนใจจากทั้งภาคการผลิตและผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น **จนมีการคาดการณ์กันว่าผำจะกลายพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็นสุดยอดอาหารที่สำคัญแห่งอนาคต**

จากกระแสความนิยมดังกล่าว กรมวิชาการเกษตร ได้อนุมัติงบประมาณเงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร ให้ดำเนินงาน**โครงการ "วิจัย พัฒนาพันธุ์ และนวัตกรรมในการผลิตผำพรีเมียมสำหรับผลิตภัณฑ์โปรตีนเสริมจากพืชสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์"** โดยได้วิจัยและพัฒนาผำอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านพันธุ์ เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง และกำหนดมาตรฐานการผลิต **ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนาผำพันธุ์ดี 3 พันธุ์ ได้แก่ กวก. 1 กวก. 2 และ กวก. 3 มีศักยภาพการเจริญเติบโตดี ปรับตัวเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพอากาศของประเทศไทย** ควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเพื่อให้ได้ผลผลิตและคุณค่าทางโภชนาการสูง **รวมทั้งร่วมกำหนดและผลักดันมาตรฐาน มกษ. 2512–2568 การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงที่ดีสำหรับฟาร์มผำเพื่อเป็นอาหาร (GAqP) โดยปัจจุบันมีแปลงผลิตผำผ่านการรับรองแล้ว 95 แปลง**

นอกจากนี้ ยังได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ **"การผลิตผำตามมาตรฐานสินค้าเกษตร"** โดยถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตไข่ผำของกรมวิชาการเกษตรให้กับบุคลากรภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร เกษตรกร และผู้สนใจ เพื่อยกระดับการผลิตไข่ผำให้ได้มาตรฐาน GAqP สำหรับการบริโภคและเป็นวัตถุดิบสำหรับแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดโลก

แทบไม่น่าเชื่อว่าจากพืชน้ำพื้นบ้านที่แสนธรรมดาและถูกมองข้าม แต่ปัจจุบัน "ผำ" คือโอกาสใหม่ในการสร้างรายได้ที่ยั่งยืนสอดคล้องกับเทรนด์สุขภาพ และด้วยคุณค่าทางโภชนาการที่จัดเต็มเกินตัว ขอฟันธงว่าอนาคตผำจะกลายเป็นอาหารคลีนเกรดพรีเมียมแห่งอนาคตอย่างแน่นอน

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ

ผลิใบ
ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์
- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ วิลาวัณย์ ใคร่ครวญ ปรียานุช ทิพยะวัฒน์ ศศิญา ปานตั้น สิทธิศักดิ์ แสไพศาล
บรรณาธิการ : พนารัตน์ เสรีทวีกุล
กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณกูฏ จินตน์กานต์ งามสุทธา มธุรส ดุลยศิษฏ์ จันระวี จิตรสมาน
ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไผ่แดง
ช่างศิลป์ : มณฑา แถมเงิน กฤษฎา ดาวเรือง จตุรภัทร คงสถาน วรรมณี ป้องภา
จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์ ประภัสสร จันตุ
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพ 10900
โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com
พิมพ์ที่ : ทริปเปิ้ล ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778